

DYREKTYWA RADY 98/24/WE

z dnia 7 kwietnia 1998 r.

w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników chemicznych w pracy (czternasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/931/EWG)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności zaś jego art. 118a,

uwzględniając wniosek Komisji¹, wysunięty po konsultacji z Komitetem Doradczym ds. bezpieczeństwa, higieny i ochrony zdrowia w miejscu pracy,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

działając zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 189c Traktatu³,

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) art. 118a Traktatu stanowi, że Rada przyjmie, w drodze dyrektyw, minimalne wymagania mające na celu poprawę, szczególnie w środowisku pracy, a w konsekwencji, zagwarantowanie wyższego poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników;
- 2) na mocy wspomnianego artykułu, dyrektywy te powinny unikać nakładania ograniczeń administracyjnych, finansowych i prawnych, które stanowiłyby przeszkodę w powstawaniu i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw;
- 3) poprawa bezpieczeństwa, higieny i zdrowia w pracy pracowników jest celem, który nie powinien zostać sprowadzony do rozważań czysto ekonomicznych;
- 4) przestrzeganie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z czynnikami chemicznymi ma na celu nie tylko ochronę zdrowia i bezpieczeństwo poszczególnych pracowników, ale także ma zapewnić minimalny poziom ochrony wszystkich pracowników we Wspólnocie, co pozwoli uniknąć ewentualnego zniekształcenia konkurencji;
- 5) jednolity poziom ochrony przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników chemicznych musi zostać ustanowiony w całej Wspólnocie; poziom ten powinien zostać ustalony nie poprzez szczegółowe przepisy, ale ogólne wytyczne, pozwalające państwom członkowskim na jednolite zastosowanie tych minimalnych wymagań;
- 6) praca z udziałem czynników chemicznych może narazić pracowników na niebezpieczeństwo;
- 7) dyrektywa Rady 80/1107 z dnia 27 listopada 1980 dotycząca ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na czynniki chemiczne, fizyczne i biologiczne w pracy⁴,

¹ Dz.U. WE nr C 165, z 16.06.1993, str. 4.

² Dz.U. WE nr C 34, z 2.02.1994, str. 42.

³ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 20 kwietnia 1994 r. (Dz.U. WE nr C 128, z 9.05.1994, str. 167), wspólne stanowisko z dnia 7 października 1997 r. (Dz.U. WE nr C 375, z 10.12.1997, str. 2) i decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 lutego 1998 r. (dotychczas nie opublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁴ Dz.U. WE nr L 327, z 3.12.1980, str. 8. Dyrektywa ostatnio zmieniona przez dyrektywę 88/642/EWG (Dz.U. WE nr L 356, z 24.12.1998, str. 74).

dyrektywa Rady 82/605/EWG z dnia 28 lipca 1982 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie ołowiu i jego związków w pracy (pierwsza dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 8 dyrektywy 80/1107/EWG)⁵ i dyrektywa Rady 88/364/EWG z dnia 9 czerwca 1988 r. dotycząca ochrony pracowników w pracy przez wprowadzenie zakazów używania pewnych określonych czynników oraz niektórych czynności (czwarta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 8 dyrektywy 80/1107/EWG)⁶, powinny, zarówno ze względów jednolitości i zrozumiałości jak również ze względów technicznych, zostać zweryfikowane i zawarte w jednej dyrektywie ustanawiającej minimalne wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w pracy z czynnikami chemicznymi; dyrektywy te mogą zostać zniesione;

- 8) niniejsza dyrektywa jest dyrektywą szczegółową w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy⁷;
- 9) przepisy wspomnianej dyrektywy stosują się w pełni do narażenia pracowników na działanie czynników chemicznych, z zastrzeżeniem bardziej surowych przepisów i /lub szczegółowych przepisów niniejszej dyrektywy;
- 10) bardziej surowe i szczegółowe przepisy dotyczące transportu niebezpiecznych czynników chemicznych zawarte są w wiążących umowach międzynarodowych i konwencjach włączonych do wspólnotowych przepisów w zakresie transportu towarów niebezpiecznych drogą, koleją, drogą morską i drogą powietrzną,
- 11) w drodze dyrektywy 67/548/EWG⁸ oraz dyrektywy 88/379/EWG⁹ z dnia 7 czerwca 1988 roku w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących klasyfikacji, pakowania i etykietowania niebezpiecznych substancji i preparatów, Rada ustanowiła system kryteriów do celów klasyfikacji niebezpiecznych substancji i preparatów;
- 12) definicja niebezpiecznego czynnika chemicznego powinna obejmować każdy czynnik chemiczny, który spełnia te kryteria, jak również ten, który tych kryteriów nie spełnia, ale który może, ze względu na swoje właściwości fizyko-chemiczne, chemiczne lub toksykologiczne oraz sposób jego używania, stanowić ryzyko dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników;
- 13) w dyrektywie 90/492/EWG¹⁰ Komisja określiła i ustaliła system specjalistycznej informacji dotyczącej niebezpiecznych substancji i preparatów, w formie kart z danymi dotyczącymi bezpieczeństwa w pierwszym rzędzie skierowanych do użytkowników przemysłowych, aby umożliwić im podjęcie kroków koniecznych do zapewnienia ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników; dyrektywa Rady 92/58/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących znaków bezpieczeństwa i/lub ochrony zdrowia w pracy (dziewiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)¹¹ ustanawia system oznakowania zbiorników i rur używanych do niebezpiecznych substancji i preparatów w pracy;

---

⁵ Dz.U. WE nr L 247, z 23.08.1982, str. 12.

⁶ Dz.U. WE nr L 179, z 9.07.1988, str. 44.

⁷ Dz.U. WE nr L 183, z 29.06.1989, str. 1.

⁸ Dz.U. WE nr 196, z 16.08.1967, str. 1. Dyrektywa zmieniona ostatnio przez dyrektywę 96/56/WE (Dz.U. WE nr L 236, z 18.09.1996, str. 35).

⁹ Dz.U. WE nr L 187, z 16.07.1988, str. 14. Dyrektywa zmieniona ostatnio przez dyrektywę 96/56/WE (Dz.U. WE nr L 265, z 18.10.1996, str. 15).

¹⁰ Dz.U. WE nr L 275, z 5.10.1990, str. 35.

¹¹ Dz.U. WE nr L 245, z 26.08.1992, str. 23.

- 14) pracodawca powinien ocenić ryzyko związane z obecnością niebezpiecznych czynników chemicznych w miejscu pracy, w celu podjęcia stosownych działań zapobiegawczych i ochronnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie;
- 15) środki zapobiegawcze określone po ocenie ryzyka i podjęte przez pracodawcę powinny być zgodne z koniecznością ochrony zdrowia publicznego i środowiska;
- 16) w celu zapewnienia wyższego poziomu ochrony pracownicy i ich przedstawiciele muszą być informowani o ryzykach, które czynniki chemiczne niosą dla ich bezpieczeństwa i zdrowia, a także o środkach koniecznych w celu zmniejszenia lub eliminacji tych ryzyk; muszą oni mieć możliwość stwierdzenia, że podjęto odpowiednie środki ochronne;
- 17) kontrolowanie zdrowia pracowników, dla których wyniki powyższej analizy wykazały na ryzyko dla zdrowia, może przyczynić się do podjęcia przez pracodawcę środków zapobiegawczych i ochronnych;
- 18) pracodawca musi regularnie oceniać ryzyko i przeprowadzać pomiary oraz pozostawać na bieżąco w zakresie postępu technologicznego, w celu poprawy poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników;
- 19) najnowsze dane naukowe powinny zostać poddane ocenie przez niezależnych ekspertów naukowych, aby wesprzeć Komisję w ustaleniu dopuszczalnych wartości narażenia w pracy;
- 20) jednakże w niektórych przypadkach wiedza naukowa nie pozwala na ustalenie poziomu narażenia na działanie danego czynnika chemicznego, poniżej którego znika zagrożenie dla życia, wraz ze zmniejszeniem narażenia na te czynniki chemiczne zmniejszy się zagrożenie życia;
- 21) w dyrektywie 91/322/EWG¹² i dyrektywie 96/94/WE¹³ Komisja ustanowiła wskaźnikowe wartości dopuszczalne przewidziane w dyrektywie 80/1107/EWG; pierwsze dwie wymienione dyrektywy powinny pozostać utrzymane jako część aktualnej struktury;
- 22) konieczne dostosowania techniczne do niniejszej dyrektywy powinny zostać ustalone przez Komisję we współpracy z komitetem ustanowionym w drodze dyrektywy 89/391/EWG do współpracy z Komisją w przeprowadzaniu technicznych adaptacji dyrektyw szczegółowych dokonywanych w ramach wspomnianej dyrektywy; Komisja, po zasięgnięciu opinii Komitetu Doradczego ds. bezpieczeństwa, higieny i ochrony zdrowia pracowników w miejscu pracy zgodnie z decyzją 74/325/EWG¹⁴, powinna także ustalić praktyczne wytyczne do zastosowania niniejszej dyrektywy;
- 23) unieważnienie dyrektywy 80/1107/EWG nie może pociągnąć za sobą obniżenia aktualnych norm ochrony przed działaniem czynników chemicznych, fizycznych i biologicznych; normy wypływające z istniejących dyrektyw dotyczących czynników biologicznych, projekt dyrektywy dotyczącej czynników fizycznych, niniejsza dyrektywa i wszelkie zmiany w tych tekstach, powinny odzwierciedlać i przynajmniej utrzymywać normy ustanowione na mocy wspomnianej

---

¹² Dz.U. WE nr L 177, z 5.07.1991, str. 22.

¹³ Dz.U. WE nr L 338, z 28.12.1996, str. 86.

dyrektywy;

24) niniejsza dyrektywa przyczynia się w praktyczny sposób do stworzenia wymiaru socjalnego rynku wewnętrznego,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Cel i zakres zastosowania

1. Niniejsza dyrektywa, która jest czternastą dyrektywą szczegółową w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG, ustanawia minimalne wymagania dotyczące ochrony pracowników przed ryzykiem dla ich bezpieczeństwa i zdrowia wynikającym lub mogącymi wyniknąć w efekcie narażenia na działanie czynników chemicznych, znajdujących się w miejscu pracy lub w wyniku pracy z udziałem czynników chemicznych.
2. Wymagania niniejszej dyrektywy stosują się tam, gdzie w pracy występują lub mogą wystąpić niebezpieczne czynniki chemiczne, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących czynników chemicznych, do których stosują się środki ochrony przed napromieniowaniem zawarte w dyrektywach przyjętych na mocy Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
3. Przepisy niniejszej dyrektywy mają zastosowanie w zakresie czynników rakotwórczych w pracy z zastrzeżeniem bardziej surowych i/lub szczegółowych przepisów zawartych w dyrektywie 90/394/EWG z dnia 28 czerwca 1990 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników rakotwórczych (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)¹⁵.
4. Przepisy dyrektywy 89/391/EWG stosują się do całego zakresu zastosowania, do którego odnosi się niniejszy artykuł, z zastrzeżeniem bardziej surowych i/lub szczegółowych przepisów zawartych w niniejszej dyrektywie.
5. W zakresie transportu niebezpiecznych czynników chemicznych, przepisy niniejszej dyrektywy z zastrzeżeniem bardziej surowych i /lub szczegółowych przepisów dyrektywy 94/55/WE¹⁶, dyrektywy 96/49/WE¹⁷, przepisów kodu IMDG, IBC i IGC jak określone w art. 2 dyrektywy

---

¹⁴ Dz.U. WE nr L 185, z 9.07.1974, str. 15. Decyzja ostatnio zmieniona Aktem przystąpienia z 1994 r.

¹⁵ Dz.U. WE nr L 196, z 26.07.1990, str. 1.

¹⁶ Dyrektywa Rady 94/55/WE z dnia 21 listopada 1994 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstwa państw członkowskich w zakresie drogowego transportu towarów niebezpiecznych (Dz.U. WE nr L 319, z 12.12.1994, str. 7). Dyrektywa zmieniona dyrektywą Komisji 96/86/WE (Dz.U. WE nr L 335, z 24.12.1996, str. 43).

¹⁷ Dyrektywa Rady 96/49/WE z dnia 23 lipca 1994 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstwa państw członkowskich w zakresie transportu towarów niebezpiecznych koleją (Dz.U. WE nr L 235, z 17.06.1996, str. 25). Dyrektywa zmieniona dyrektywą Komisji 96/87/WE (Dz.U. WE nr L 335, z 24.12.1996, str. 45).

93/75/EWG¹⁸, przepisów Układu Europejskiego dotyczących międzynarodowego przewozu ładunków niebezpiecznych na wodach śródlądowych oraz rozporządzeniu w sprawie przewozu niebezpiecznych ładunków na Renie jak przyjęte do ustawodawstwa wspólnotowego i w instrukcjach technicznych do bezpiecznego przewozu towarów, wydanych przez Międzynarodową Organizację Lotnictwa Cywilnego, stosują się w dniu wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy, stosowane terminy mają następujące znaczenie:

- a) „czynnik chemiczny” oznacza każdy pierwiastek lub związek chemiczny, samodzielny lub z domieszkami, w stanie naturalnym lub w formie jakiej jest produkowany, używany lub uwalniany, pod postacią śmieci włącznie, w wyniku pracy, niezależnie od tego, czy jest produkowany celowo oraz czy jest wprowadzany na rynek lub też nie;
- b) „niebezpieczny czynnik chemiczny” oznacza:
  - i) każdy czynnik chemiczny, które spełnia kryteria klasyfikacji substancji niebezpiecznych zgodnie z załącznikiem VI do dyrektywy 67/548/EWG, niezależnie od tego, czy substancja ta jest sklasyfikowana na mocy wspomnianej dyrektywy z wyłączeniem substancji, które spełniają jedynie kryterium substancji niebezpiecznych dla środowiska;
  - ii) każdy czynnik chemiczny, które spełnia kryteria klasyfikacji preparatu niebezpiecznego w rozumieniu dyrektywy 88/379/EWG, niezależnie od tego, czy preparat ten jest sklasyfikowany na mocy wspomnianej dyrektywy inna z wyłączeniem preparatów, które spełniają jedynie kryterium substancji niebezpiecznych dla środowiska;
  - iii) każdy czynnik chemiczny, który, mimo iż nie spełnia kryteriów klasyfikacji czynników niebezpiecznych zgodnie z punktami i) i ii), ze względu na jego właściwości fizykochemiczne, chemiczne lub toksyczne oraz sposób, w jaki jest używany lub występuje w miejscu pracy, może stanowić ryzyko dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, odnosi się to także do każdego czynnika chemicznego, któremu przypisana jest dopuszczalna wartość narażenia na mocy art. 3.
- c) „działanie z użyciem czynników chemicznych” oznacza każdą pracę, w której używane są czynniki chemiczne, lub ich użycie jest zamierzone w dowolnym procesie, włącznie z produkcją, przeładunkiem, przechowywaniem, transportem lub usuwaniem i przerabianiem, lub które są rezultatem takiej pracy;
- d) „zawodowa dopuszczalna wartość narażenia” oznacza, jeżeli nie zdefiniowane inaczej, dopuszczalną wartość średniej w funkcji czasu stężenia czynnika chemicznego w powietrzu w strefie oddechowej pracownika w danym okresie czasu;

---

¹⁸ Dyrektywa Rady 93/75/EWG z dnia 13 września 1993 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących statków zmierzających do portów wspólnotowych i przewożących ładunek niebezpieczny lub zanieczyszczający (Dz.U. WE nr L 247, z 5.10.1993, str. 19). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Komisji 97/34/WE (Dz.U. WE nr L 158, z 17.06.1997, str. 40).

- e) „dopuszczalna wartość biologiczna” oznacza wartość stężenia danego środka w stosownym środowisku biologicznym, jego produktów metabolizmu lub wskaźnika skutku;
- f) „nadzór medyczny” oznacza ocenę stanu zdrowia poszczególnego pracownika mając na uwadze narażenie na czynniki chemiczne w miejscu pracy;
- g) „niebezpieczeństwo” oznacza wewnętrzne właściwości czynnika chemicznego, który może posiadać szkodliwy efekt;
- h) „ryzyko” oznacza prawdopodobieństwo, iż dany czynnik będzie szkodliwy podczas użycia i/lub narażenia.

Artykuł 3

Dopuszczalna wartość narażenia zawodowego i dopuszczalne wartości biologiczne

1. Komisja ocenia związek pomiędzy skutkami zdrowotnymi niebezpiecznych czynników chemicznych i poziomu narażenia zawodowego przy pomocy niezależnej oceny naukowej ostatnich dostępnych danych naukowych.
2. Na podstawie oceny opisanej w ust. 1, po uprzedniej konsultacji z Komitetem Doradczym ds. bezpieczeństwa, higieny i ochrony zdrowia w miejscu pracy, Komisja przedstawi europejskie cele w zakresie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z działaniem czynników chemicznych w formie wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego, które zostaną wytyczone na poziomie wspólnotowym.

Te dopuszczalne wartości są ustalane i weryfikowane, biorąc pod uwagę dostępność technik pomiarowych, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 17 dyrektywy 83/391/EWG. Państwa członkowskie będą stale informowały organizacje pracowników i pracodawców o wskaźnikowych dopuszczalnych wartościach narażenia ustalanych na poziomie Wspólnoty.

3. Dla każdego czynnika chemicznego, dla którego wskaźnikową dopuszczalną wartością narażenia ustala się na poziomie Wspólnoty, państwa członkowskie ustanowią krajową dopuszczalną wartość narażenia, biorąc pod uwagę wspólnotową dopuszczalną wartość, oraz określając jej rodzaj zgodnie z ustawodawstwem krajowym i przyjętą praktyką.
4. Wiążące dopuszczalne wartości narażenia zawodowego mogą zostać ustalone na poziomie wspólnotowym i, oprócz czynników branych pod uwagę przy ustalaniu wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia, odzwierciedlać będą wykonalność zachowując jednocześnie cel ochrony zdrowia pracowników w miejscu pracy. Takie dopuszczalne wartości zostaną ustalone zgodnie z art. 118a Traktatu i zamieszczone w zał. I do niniejszej dyrektywy.
5. Dla każdego czynnika chemicznego, dla którego ustala się wiążącą dopuszczalną wartość narażenia, państwa członkowskie ustanowią opierającą się na wspomnianej wartości krajową dopuszczalną wartość narażenia, nie przekraczającą dopuszczalnej wartości wspólnotowej.
6. Wiążące dopuszczalne wartości biologiczne mogą zostać ustalone na poziomie wspólnotowym na

podstawie oceny opisanej w ust. 1 i dostępności technik pomiarowych; odzwierciedlać będą wykonalność przy zachowaniu celu zapewnienia zdrowia pracowników w miejscu pracy. Takie dopuszczalne wartości zostaną ustalone zgodnie z procedurą określona w art. 118 Traktatu i zamieszczone w zał. II do niniejszej dyrektywy, wraz z innymi ważnymi informacjami w zakresie kontroli stanu zdrowia.

7. Dla każdego czynnika chemicznego, dla którego ustala się wiążącą dopuszczalną wartość biologiczną, państwa członkowskie ustanowią w oparciu o wspomnianą wartość obowiązującą krajową dopuszczalną wartość biologiczną, nie przekraczającą dopuszczalnej wartości wspólnotowej.
8. Po wprowadzeniu nowej wartości lub zmianie krajowej dopuszczalnej wartości narażenia lub krajowej dopuszczalnej wartości biologicznej dla czynnika chemicznego, państwo członkowskie powiadomi o tym Komisję i pozostałe państwa członkowskie załączając stosowne dane naukowe i techniczne. Komisja podejmie stosowne działania.
9. Na podstawie sprawozdań sporządzonych i przekazanych przez państwa członkowskie na mocy art. 15, Komisja dokona oceny sposobu w jaki państwa członkowskie wzięły pod uwagę wspólnotowe dopuszczalne wartości przy ustalaniu odnośnych krajowych zawodowych dopuszczalnych wartości narażenia.
10. Znormalizowane metody pomiaru i oceny stężenia w powietrzu w miejscu pracy, w związku z dopuszczalnymi wartościami narażenia zawodowego zostaną opracowane zgodnie z art. 12 ust. 2.

ROZDZIAŁ II

ZOBOWIĄZANIA PRACODAWCY

Artykuł 4

Określenie i ocena ryzyka związanego z narażeniem na działanie niebezpiecznych czynników chemicznych

1. Spełniając zobowiązania określone w art. 6 ust. 3 i art. 9 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG, pracodawca najpierw sprawdzi, czy niebezpieczne czynniki chemiczne występują w miejscu pracy. Jeżeli występują, oceni ryzyko zagrażające bezpieczeństwu i zdrowiu pracowników wynikające z obecności tych czynników chemicznych, biorąc pod uwagę, co następuje:
  - niebezpieczne właściwości tych czynników,
  - informacje dotyczące bezpieczeństwa i zdrowia, które podawane przez dostawcę (np. stosowna karta zawierające dane dotyczące bezpieczeństwa zgodnie z przepisami dyrektywy 67/548/EWG lub dyrektywy 88/379/EWG0,
  - poziom, typ i długość narażenia,
  - warunki pracy z udziałem tych czynników, włącznie z ich ilością,
  - dopuszczalne wartości narażenia zawodowego lub dopuszczalne wartości biologiczne ustalone na terytorium danego państwa członkowskiego,
  - skutki podjętych działań prewencyjnych lub środków, które należy podjąć,
  - wnioski, gdzie jest to możliwe, które można wyciągnąć z przeprowadzonych kontroli stanu

zdrowia.

Pracodawca uzyska dodatkowe informacje, które są potrzebne do oceny ryzyka, od dostawcy lub z innego łatwo dostępnego źródła. Gdzie stosowne, ta informacja zawierać będzie szczegółową ocenę ryzyka dla użytkowników na podstawie ustawodawstwa wspólnotowego w zakresie czynników chemicznych.

2. Pracodawca musi posiadać ocenę ryzyka zgodnie z art. 9 dyrektywy 89/391/EWG oraz określić środki, które zostały podjęte zgodnie z art. 5 i 6 niniejszej dyrektywy. Ocena ryzyka jest udokumentowana w sposób zgodny ustawodawstwem krajowym i praktyką, i może zawierać dowody dostarczone przez pracodawcę, iż charakter i zakres ryzyka związanego z działaniem czynników chemicznych czynią niepotrzebną dalszą bardziej szczegółową ocenę ryzyka. Ocena ryzyka będzie uaktualniana, szczególnie jeśli miały miejsce znaczące zmiany, które mogłyby uczynić ją nieaktualną, lub gdy wyniki kontroli stanu zdrowia wskazują, iż jest ona konieczna.
3. Ocena ryzyka zawiera niektóre działania przedsiębiorstwa lub organizacji, takie jak konserwacja i naprawa, w których można przewidzieć ryzyko narażenia lub które z innych względów, mogą mieć szkodliwe skutki dla bezpieczeństwa i zdrowia, nawet mimo podjęcia wszelkich technicznych środków.
4. W przypadku działań wymagających narażenia na działanie kilku niebezpiecznych czynników chemicznych, ryzyko ocenia się na podstawie ryzyka, jakie niosą czynniki chemiczne w dowolnej kombinacji.
5. W przypadku nowej działalności z udziałem niebezpiecznych czynników chemicznych, pracę zaczyna się jedynie po przeprowadzeniu oceny ryzyka związanego z tą działalnością i wdrożeniu wybranych środków zapobiegawczych.
6. Praktyczne wytyczne dla określenia i oceny ryzyka oraz dokonania ich przeglądu, i jeżeli konieczne, ich dostosowania, zostaną wypracowane zgodnie z art. 12 ust. 2.

Artykuł 5

Ogólne zasady zapobiegania ryzyku związanemu z narażeniem na działanie niebezpiecznych czynników chemicznych oraz zastosowaniem niniejszej dyrektywy w związku z oceną ryzyka

1. Zapewniając zdrowie i bezpieczeństwo pracowników w każdym działaniu związanej z narażeniem na działanie czynników chemicznych, pracodawca podejmie wszelkie konieczne środki zapobiegawcze określone w art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy 89/391/EWG wraz ze środkami przewidzianymi w niniejszej dyrektywie.
2. Ryzyko dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników narażonych na działanie niebezpiecznych czynników chemicznych w pracy eliminuje się lub sprowadza do minimum poprzez:
  - planowanie i organizację pracy w miejscu pracy,
  - dostarczenie stosownego sprzętu do pracy z narażeniem na działanie czynników chemicznych oraz procedury konserwacji i naprawy urządzeń, które zapewniają zdrowie i bezpieczeństwo

- pracowników w miejscu pracy,
- ograniczenie do minimum liczby pracowników narażonych lub potencjalnie narażonych,
  - ograniczenie do minimum czasu trwania i intensywności narażenia,
  - stosowne działania w zakresie higieny,
  - ograniczanie ilości czynników chemicznych znajdujących się w miejscu pracy do minimum wymaganego dla danego typu pracy,
  - stosowną organizację pracy włącznie z przepisami bezpieczeństwa podczas konserwacji i naprawy urządzeń, przechowywania i transportu niebezpiecznych czynników chemicznych i odpadów zawierających takie czynniki chemiczne w miejscu pracy.

Praktyczne wytyczne odnośnie środków prewencyjnych do celów kontroli ryzyka wypracowuje się zgodnie z art. 12 ust. 2.

3. W przypadku, gdy wyniki oceny, o której mowa w art. 4 ust. 1 wykażą ryzyko dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, mają zastosowanie szczególne środki ochrony, prewencji i kontroli określone w art. 6, 7 i 10.
4. W przypadku, gdy wyniki oceny, o której mowa w art. 4 ust. 1 wykażą, że ze względu na ilości niebezpiecznych czynników chemicznych znajdujących się w miejscu pracy, istnieje jedynie lekkie ryzyko dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, a środki powzięte zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu są wystarczające do zmniejszenia tego ryzyka, przepisy art. 6, 7 i 10 nie mają zastosowania.

Artykuł 6

Szczególne środki ochrony i zapobiegania

1. Pracodawca zapewni, że ryzyko wynikające z narażenia na działanie niebezpiecznych czynników chemicznych dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników jest eliminowane lub zmniejszane do minimum.
2. W stosowaniu ust. 1, pracodawca w pierwszej kolejności zastosuje podstawienie, tzn. że będzie unikał stosowania jednego niebezpiecznego czynnika chemicznego zastępując go innym czynnikiem lub procesem chemicznym, który w warunkach jego użycia, nie jest niebezpieczny lub jest mniej niebezpieczny dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, w zależności od przypadku.

W przypadku, gdy charakter działań nie pozwala wyeliminować ryzyka przez podstawienie, mając na względzie działania i ocenę ryzyka określone w art. 4, pracodawca zapewni, że ryzyko jest zmniejszone do minimum w drodze zastosowania środków ochrony i zapobiegania, zgodnych z oceną ryzyka przeprowadzoną na mocy art. 4. Środki te stanowią, w kolejności ważności:

- a) zaprojektowanie odpowiedniej organizacji pracy i kontroli technicznych oraz użycia stosownego sprzętu i wyposażenia w celu uniknięcia lub zminimalizowania uwalniania niebezpiecznych czynników chemicznych, które mogą stanowić ryzyko dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy;
- b) zastosowanie środków ochrony zbiorowej w źródle ryzyka, takich jak odpowiednie wietrzenie i

środki organizacyjne;

- c) gdzie narażeniu nie można zapobiec innymi środkami, zastosowanie indywidualnych środków ochronne włącznie z indywidualnym wyposażeniem ochronnym.

Praktyczne wytyczne odnośnie środków zapobiegawczych do celów kontroli ryzyka wypracowuje się zgodnie z art. 12 ust. 2.

3. Środki, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, stosuje się wraz z kontrolą stanu zdrowia zgodnie z art. 10 jeżeli jest to uzasadnione charakterem ryzyka.
4. Pracodawca, z wyjątkiem przypadku, gdy jasno wykaże innymi sposobami oceny, zgodnie z ust. 2, że osiągnął odpowiedni poziom zapobiegania i ochrony, przeprowadzi regularnie, a także po zajściu każdej zmiany w warunkach, które mogą wpływać na narażenie pracowników na działanie czynników chemicznych, takie pomiary czynników chemicznych stanowiących ryzyko dla zdrowia pracowników w miejscu pracy, które okażą się konieczne, szczególnie względem dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego.
5. Pracodawca weźmie pod uwagę wyniki procedur, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu w zakresie spełniania obowiązków określonych lub wynikających z art. 4.

W każdym przypadku, gdy dopuszczalne wartości narażenia zawodowego ustanowione na terytorium danego państwa członkowskiego zostały przekroczone, pracodawca natychmiast podejmie kroki, biorąc pod uwagę charakter tego ograniczenia, aby zaradzić sytuacji przez zastosowanie środków zapobiegania i ochrony.

6. Na podstawie ogólnej oceny i ogólnych zasad prewencji i ryzyka z art. 4 i 5, pracodawca podejmie środki techniczne i organizacyjne dostosowane do charakteru operacji, włącznie z przechowaniem, przeładowaniem i segregacją niezgodnych czynników chemicznych, i zapewniające ochronę pracowników przed niebezpieczeństwami wynikającymi z właściwości fizykochemicznych czynników chemicznych. W szczególności podejmie środki, w kolejności ważności, aby:
  - a) zapobiec występowaniu w miejscu pracy niebezpiecznego nagromadzenia substancji palnych lub niebezpiecznych ilości substancji chemicznie niestabilnych lub gdy charakter pracy na to nie zezwala,
  - b) uniknąć obecności źródeł zapłonu, które mogłyby spowodować pożar i wybuchy, lub niekorzystne warunki, w których substancje chemicznie niestabilne lub mieszaniny substancji mogłyby mieć niebezpieczne skutki fizyczne, oraz
  - c) zmniejszyć szkodliwe skutki dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w przypadku pożaru lub eksplozji z powodu zapalenia się substancji palnych, lub niebezpiecznych skutków fizycznych spowodowanych substancjami lub mieszaninami niestabilnych chemicznie substancji.

Urządzenia i systemy ochronne przewidziane przez pracodawcę dla ochrony pracowników muszą spełniać stosowne przepisy wspólnotowe w zakresie projektu, produkcji i dostaw w stosunku do zdrowia i bezpieczeństwa. Środki techniczne i/lub organizacyjne podjęte przez pracodawcę będą uwzględniały podział grup urządzeń na kategorie określone w zał. I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE z dnia 23 marca 1994 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w

środowiskach potencjalnie wybuchowych¹⁹.

Pracodawca podejmie środki w celu zapewnienia wystarczającej kontroli nad instalacjami, wyposażeniem i maszynami lub udostępni sprzęt gaśniczy lub urządzenia ograniczające ciśnienie.

Artykuł 7

Środki mające zastosowanie przy wypadkach, zajściach i nagłych przypadkach

1. Z zastrzeżeniem zobowiązań określonych w art. 8 dyrektywy 89/391/EWG, pracodawca w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników od wypadku, zajścia i nagłego przypadku związanych z obecnością niebezpiecznych czynników chemicznych w miejscu pracy, ustali procedury (plany działania), które mogą zostać zrealizowane, gdy takie zdarzenie ma miejsce tak, aby podjęte były stosowne działania. Te ustalenia zawierają ważne ćwiczebne alarmy przeciwpożarowe, które powinny powtarzać się w regularnych odstępach czasu, a także udostępnienie stosownych urządzeń pierwszej pomocy.
2. W przypadku zaistnienia sytuacji wspomnianej w ust. 1, pracodawca niezwłocznie podejmie kroki w celu zmniejszenia skutków zajścia oraz w celu powiadomienia o nim pracowników, których to dotyczy.

W celu unormowania sytuacji:

- pracodawca zastosuje stosowne środki, aby zaradzić możliwie jak najszybciej zaistniałej sytuacji,
  - jedynie pracownicy, którzy są niezbędni do przeprowadzenia działań naprawczych lub innych koniecznych działań, mogą pracować w strefie dotkniętej zajściem.
3. Pracownicy, którzy mogą pracować w strefie dotkniętej zajściem, otrzymują stosowną odzież ochronną, sprzęt ochrony indywidualnej, specjalistyczne wyposażenie i sprzęt bezpieczeństwa, które muszą używać w czasie trwania sytuacji; sytuacja ta musi zostać zmieniona.

Osobom niezabezpieczonym nie wolno pozostawać w strefie dotkniętej zajściem.

4. Z zastrzeżeniem art. 8 dyrektywy 89/391/EWG pracodawca podejmie wszelkie konieczne środki, aby zainstalować systemy alarmowe i inne systemy konieczne do sygnalizowania zwiększonego ryzyka dla bezpieczeństwa i zdrowia, aby umożliwić odpowiednią reakcję i przeprowadzić, jeżeli zajdzie potrzeba, działania naprawcze oraz operacje udzielenia pomocy, ewakuację i operacje ratunkowe.
5. Pracodawca zapewni, że informacja dotycząca ustaleń w stanie zagrożenia z udziałem niebezpiecznych czynników chemicznych jest dostępna. Stosowne wewnętrzne i zewnętrzne służby ochronne będą miały dostęp do tej informacji, która zawiera:
  - wstępne ostrzeżenie o stosownych niebezpieczeństwach przy pracy, środki identyfikacji niebezpieczeństwa, środkach ostrożności i procedurach tak, aby służba ochronna mogła

---

¹⁹ Dz.U. WE nr L 100, z 19.04.1994, str. 1.

- przygotować swoje własne procedury interwencji i środki ostrożności; oraz
- każdą dostępną informację dotyczącą szczególnych niebezpieczeństw zaistniałych lub mogących zaistnieć podczas wypadku lub stanu zagrożenia, włącznie z informacją dotyczącą procedur przygotowanych na mocy niniejszego artykułu.

Artykuł 8

Informowanie i szkolenie pracowników

1. Z zastrzeżeniem art. 10 i 12 dyrektywy 89/391/EWG pracodawca zapewni, że pracownicy i/lub ich przedstawiciele:
  - otrzymają dane na mocy art. 4 niniejszej dyrektywy, i będą dalej informowani za każdym razem, gdy po ważnej zmianie w miejscu pracy dane te ulegają zmianie,
  - otrzymają informację dotyczącą niebezpiecznych czynników chemicznych znajdujących się w miejscu pracy, takie jak ich nazwy, ryzyko, jakie niosą dla bezpieczeństwa i zdrowia, stosowne dopuszczalne wartości narażenia zawodowego i inne przepisy prawne,
  - otrzymają szkolenie i informację w zakresie stosownych środków ostrożności i działań, które należy podjąć w celu osobistej ochrony, a także innych pracowników w miejscu pracy,
  - otrzymają dostęp do całej dokumentacji w zakresie bezpieczeństwa od dostawcy zgodnie z art. 10 dyrektywy 88/379/EWG i art. 27 dyrektywy 92/32/EWG²⁰;oraz, że informacja ta jest:
  - dostarczona w odpowiedniej formie, stosownie do wyników oceny ryzyka na mocy art. 4 niniejszej dyrektywy. Może ona mieć zróżnicowaną formę od ustnego obwieszczenia do indywidualnych wskazań i szkoleń popartych informacjami pisemnymi, w zależności od charakteru i stopnia ryzyka, które wykazała ocena ryzyka we wspomnianym artykule,
  - uaktualniana ze względu na zmianę warunków.
2. W przypadku, gdy pojemniki i rury używane przy pracy z niebezpiecznymi czynnikami chemicznymi nie są oznakowane zgodnie ze stosownym ustawodawstwem wspólnotowym odnośnie etykietowania czynników chemicznych oraz znaków bezpieczeństwa w miejscu pracy, pracodawca zapewni, z zastrzeżeniem odstępstw, o których mowa w wyżej wymienionym ustawodawstwie, że zawartości pojemników i rur, jak również charakter tej zawartości i związane z nią niebezpieczeństwa, były łatwe do zidentyfikowania.
3. Państwa członkowskie mogą podjąć wszelkie konieczne kroki w celu zapewnienia, że pracodawcy, mając pierwszeństwo przed producentami czy dostawcami, mogą na własną prośbę otrzymać wszelkie informacje dotyczące niebezpiecznych czynników chemicznych konieczne do zastosowania art. 4 ust. 1 niniejszej dyrektywy, o ile dyrektywy 67/548/EWG i 88/379/EWG nie zawierają żadnego obowiązku udostępniania informacji.

ROZDZIAŁ III

---

²⁰ Dz.U. WE nr L 154, z 5.06.1992, str. 1.

PRZEPISY RÓŻNE

Artykuł 9

Zakazy

1. Aby zapobiec ryzyku dla zdrowia pracowników związanemu z narażeniem na działanie niektórych czynników chemicznych, wytwarzanie, produkcja lub zastosowanie przy pracy czynników chemicznych i działań określonych w zał. III w zakresie określonym we wspomnianym załączniku jest zabronione.
2. Państwa członkowskie mogą udzielić derogacji od wymagań ust. 1 w następujących przypadkach:
  - w celach wyłącznie naukowo-badawczych oraz badań, włącznie z analizą,
  - w działaniach zmierzających do eliminacji czynników chemicznych, które występują w postaci produktów ubocznych lub odpadów,
  - w produkcji czynników chemicznych, o których mowa w ust. 1 przeznaczonych do użycia jako produkty pośrednie, jak również do ich użycia.

Należy unikać narażania pracowników na działanie czynników chemicznych, o których mowa w ust. 1, w szczególności poprzez ustalenie, że produkcja i najszybsze możliwe zużycie tych czynników chemicznych jako produktów pośrednich musi zachodzić w produkcji zamkniętej, z której wspomniane czynniki chemiczne mogą być pobrane jedynie na tyle, na ile jest to konieczne do kontroli procesu lub konserwacji i naprawy systemu produkcyjnego.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić systemy zezwoleń indywidualnych.

3. W przypadku, gdy odstępstwa zostają przyznane zgodnie z ust. 2, właściwe władze wymagają od pracodawcy udzielenia następujących informacji:
  - powodu wniosku o derogację,
  - planowanej ilości czynników chemicznych zużywanych rocznie,
  - opisu działań i/lub zachodzących reakcji lub procesów,
  - planowanych środków ostrożności w celu ochrony bezpieczeństwa i zdrowia pracowników,
  - środków technicznych i organizacyjnych podjętych w celu uniknięcia narażenia pracowników.
4. Rada, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 188a Traktatu, może zmienić listę zakazów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, dołączając dalsze czynniki chemiczne lub działania.

Artykuł 10

Nadzór medyczny

1. Z zastrzeżeniem art. 14 dyrektywy 89/391/EWG, państwa członkowskie wprowadzą środki nadzoru medycznego pracowników, u których wyniki oceny, o której mowa w art. 4 niniejszej dyrektywy, wykazały zagrożenie zdrowia. Przepisy te, włącznie z wymaganiami określonymi w stosunku do dokumentacji zdrowia i poziomu narażenia i ich dostępności, wprowadza się zgodnie

z prawami krajowymi i/lub praktyką.

Kontrola stanu zdrowia, której wyniki są brane pod uwagę przy zastosowaniu środków ostrożności w danym miejscu pracy, jest stosowna, gdy:

- narażenie pracownika na działanie niebezpiecznych czynników chemicznych jest takie, że może z niego wynikać choroba lub dolegliwość, które można określić, oraz
- istnieje prawdopodobieństwo, że choroba lub schorzenie mogą pojawić się w szczególnych warunkach pracy pracownika, oraz
- technika nadzoru medycznego niesie ze sobą małe ryzyko w odniesieniu do pracowników.

Ponadto, muszą istnieć właściwe metody wykrywania choroby lub dolegliwości.

W przypadku, gdy wiążąca dopuszczalna wartość biologiczna została ustalona jak wskazano w zał. II, kontrola zdrowia będzie obowiązkowym wymogiem do pracy z udziałem danego niebezpiecznego czynnika chemicznego, zgodnie z procedurą tego załącznika. Pracownicy będą informowani o tym wymogu przed wyznaczeniem ich do zadań wiążących się z narażeniem na działanie wskazanego niebezpiecznego czynnika chemicznego.

2. Państwa członkowskie wprowadzą przepisy, aby dla każdego pracownika, który poddany jest kontroli zdrowia zgodnie z wymaganiami ust. 1, została założona i stale uaktualniana indywidualna dokumentacja zdrowia i poziomu narażenia.
3. Dokumentacja zdrowia i poziomu narażenia zawierać będzie wyniki przeprowadzonej kontroli zdrowia i wszelkie dane z kontroli poziomu narażenia pracownika. Kontrola biologiczna i związane z nią wymagania mogą stanowić część kontroli zdrowia.

Dokumentacja zdrowia i poziomu narażenia jest przechowywana w takiej formie, aby możliwa była późniejsza konsultacja, z zachowaniem tajemnicy lekarskiej.

Kopie stosownych akt dokumentacji dostarczane są właściwym władzom na ich wniosek. Pracownik może, na własną prośbę, mieć dostęp do jej osobistej dokumentacji zdrowia i poziomu narażenia.

W przypadku, gdy przedsiębiorstwo kończy swoją działalność, dokumentacja zdrowia i poziomu narażenia zostaje przekazana właściwym władzom.

4. W przypadku, gdy w wyniku kontroli zdrowia:
  - u pracownika wykryto chorobę lub dolegliwość dające się określić, które według lekarza lub specjalisty z zakresu medycyny pracy są wynikiem narażenia w pracy na działanie niebezpiecznych czynników chemicznych, lub
  - wiążąca dopuszczalna wartość biologiczna została przekroczona,

pracownik zostaje powiadomiony przez lekarza lub inną stosownie wykwalifikowaną osobę o swoich wynikach, włącznie z udzieleniem mu informacji i rady w zakresie ewentualnych badań, którym powinien się poddać po zakończeniu ekspozycji, oraz

pracodawca:

- dokona przeglądu oceny ryzyka dokonanej na mocy art. 4 ust. 1,
- dokona przeglądu środków mających na celu eliminację lub zmniejszenie ryzyka na mocy art. 5 i 6,
- weźmie pod uwagę rady specjalisty z zakresu medycyny pracy lub innej stosownie wykwalifikowanej osoby lub właściwej władzy w realizacji wszelkich środków uznanych za konieczne do wyeliminowania lub zmniejszenia ryzyka zgodnie z art. 6, włącznie z możliwością przydzielenia pracownikowi pracy nie narażającej na ekspozycję, oraz
- zorganizuje stały nadzór medyczny i przeprowadzi ponowną kontrolę stanu zdrowia wszystkich pozostałych pracowników, którzy byli podobnie narażeni. W takich przypadkach osobom, które były narażone odpowiedni lekarz lub specjalista z zakresu medycyny pracy lub właściwe władze mogą zaproponować badania lekarskie.

Artykuł 11

Konsultacja i uczestnictwo pracowników

Konsultacja i uczestnictwo pracowników i/lub ich przedstawicieli w sprawach objętych niniejszą dyrektywą, włącznie z jej załącznikami, odbywa się zgodnie z art. 11 dyrektywy 89/391/EWG.

Artykuł 12

Dostosowanie załączników, przygotowanie i przyjęcie wytycznych technicznych

1. Dostosowanie załączników o charakterze czysto technicznym zgodnie z:
  - przyjęciem dyrektyw w dziedzinie harmonizacji technicznej i normalizacji dotyczącej czynników chemicznych, oraz/lub
  - postępowaniem technicznym, zmianami w międzynarodowych normach i specyfikacjach oraz nowymi odkryciami dotyczącymi czynników chemicznych,

wprowadza się zgodnie z procedurą określoną w art. 17 dyrektywy 89/391/EWG.

2. Komisja wypracuje praktyczne wytyczne bez mocy wiążącej. Te wytyczne dotyczyć będą tematów, o których mowa w art. 3, 4, 5 i 6, oraz zał. II, rozdział 1.

Komisja najpierw skonsultuje się z Komitetem Doradczym ds. bezpieczeństwa, higieny i ochrony zdrowia w miejscu pracy zgodnie z decyzją 74/325/EWG.

W kontekście wprowadzenia w życie niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie wezmą pod uwagę w najwyższym stopniu te wytyczne w tworzeniu ich krajowych polityk ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.

Artykuł 13

Zniesienie i poprawki wcześniejszych dyrektyw

1. Dyrektywy 80/1107/EWG, 82/605/EWG i 88/364/EWG tracą moc z dniem, o którym mowa w art. 14 ust. 1.
2. W dyrektywie Rady 83/477/EWG z dnia 19 września 1983 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu podczas pracy (druga dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 8 dyrektywy 80/1107/EWG)²¹, wprowadza się następujące zmiany:
  - a) w pierwszym zdaniu art. 1 ust. 1 skreśla się następujące zdanie:
„która jest drugą dyrektywą szczegółową w rozumieniu art. 8 dyrektywy 80/1107/EWG”;
  - b) art. 9 ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:
„2. Poprawki konieczne do dostosowania załączników do niniejszej dyrektywy do postępu technicznego przyjmuje się zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 17 dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków zachęcających w celu zwiększania bezpieczeństwa i poprawy zdrowia pracowników w pracy*.”
- * Dz.U. WE nr L 183, z 29.06.1989, str. 1.”
- c) w art. 15 ust. 1 akapit drugi następujące wyrazy:
„zgodnie z procedurą określoną w art. 10 dyrektywy 80/1107/EWG” zastępuje się następująco:
„zgodnie z procedurą określoną w art. 17 dyrektywy 89/391/EWG”.
3. W dyrektywie Rady 86/188/EWG z dnia 12 maja 1986 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie hałasu przy pracy²² wprowadza się następujące zmiany:
  - a) w art. 1 ust. 1 skreśla się poniższe wyrazy:
„która jest trzecią dyrektywą szczegółową w rozumieniu dyrektywy 80/1107/EWG”;
  - b) w art. 12 ust. 2, drugi akapit otrzymuje następujące brzmienie:
„Załączniki I i II dostosowuje się do postępu technicznego zgodnie z procedurą określoną w art. 17 dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków zachęcających w celu zwiększania bezpieczeństwa i poprawy zdrowia pracowników w pracy *.”
- * Dz.U. WE nr L 183, z 29.06.1989, str. 1.”
4. Wszystkie pozostałe odniesienia w dyrektywie 83/477/EWG i dyrektywie 86/188/EWG do dyrektywy 80/1107/EWG tracą moc w dniu zniesienia wspomnianej dyrektywy.
5. Dyrektywy 91/322/EWG i 96/94/WE pozostają w mocy.

ROZDZIAŁ IV

²¹ Dz.U. WE nr L 263, z 24.09.1983, str. 25. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 91/382/EWG (Dz.U. WE nr L 206, z 29.07.1991, str. 16).

²² Dz.U. WE nr L 137, z 24.05.1986, str. 28.

Przepisy końcowe

Artykuł 14

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne konieczne do wdrożenia niniejszej dyrektywy najpóźniej 5 maja 2001 r i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Wspomniane środki powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy.

Artykuł 15

Państwa członkowskie przedstawią Komisji sprawozdanie co pięć lat z wprowadzania niniejszej dyrektywy, ze wskazaniem opinii pracodawców i pracowników.

Komisja powiadomi o tym Parlament Europejski i Komitet Ekonomiczno-Społeczny.

Artykuł 16

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej publikacji w *Dzienniku urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 17

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 7 kwietnia 1998 r.

W imieniu Rady
D. BLUNKETT
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

LISTA WIĄŻĄCYCH DOPUSZCZALNYCH WARTOŚCI NARAŻENIA ZAWODOWEGO

Nazwa czynnika	Nr EINECS ¹	Nr CAS ²	Dopuszczalne wartości narażenia zawodowego 8 h ³		Dopuszczalne wartości narażenia zawodowego krótkotrwała ⁴	
			mg/m ³	ppm ⁶	mg/m ³	ppm
Ołów nieorganiczny i jego związki			0,15			

¹ EINECS: Europejski Spis Istniejących Komercyjnych Substancji Chemicznych.
² CAS: Służba Analiz Chemicznych.
³ Wartość mierzona lub obliczona w stosunku do okresu 8 godzin, średnia liczona wg czasu.
⁴ Wartość dopuszczalna, powyżej której narażenie nie powinno już zachodzić, jest to okres 15 minut chyba, że sprecyzowane inaczej.
⁵ mg/m³ = miligramy na metr sześcienny powietrza o temperaturze 20° C i ciśnieniu 101,3 kPa.
⁶ ppm = części na milion jako objętość w powietrzu (ml/m³).

ZAŁĄCZNIK II

WIĄŻĄCE DOPUSZCZALNE WARTOŚCI BIOLOGICZNE I ŚRODKI NADZORU MEDYCZNEGO

1. Ołów i jego związki

1.1. Kontrola biologiczna musi zawierać pomiar poziomu ołowiu we krwi za pomocą spektrometrii absorpcyjnej lub metody dającej takie same rezultaty. Obowiązująca dopuszczalna wartość biologiczna wynosi:

70 µg Pb/100 ml krwi

1.2. Przeprowadza się kontrolę zdrowia, gdy:

— narażenie na stężenie ołowiu w powietrzu jest wyższe od 0,075 mg/m³, obliczone jako średnia w funkcji czasu (40 godzin tygodniowo), lub poziom ołowiu we krwi zmierzony u poszczególnych pracowników jest wyższy od 40 µg Pb/100 ml.

1.3. Praktyczne wytyczne kontroli biologicznych i kontroli lekarskich muszą zostać wypracowane zgodnie z art. 12 ust. 2. Zawierać muszą zalecenia wskaźników biologicznych (np. ALAU, ZPP, ALAD) i strategii kontroli biologicznych.

ZAŁĄCZNIK III

ZAKAZY

Wytwarzanie, produkcja lub zastosowanie przy pracy czynników chemicznych i działań z udziałem czynników chemicznych są zabronione. Zakaz ten nie stosuje się, gdy czynnik chemiczny występuje w innym czynniku chemicznym, lub jako składnik odpadów, pod warunkiem, że jego własne stężenie jest mniejsze niż określone limity.

a) Czynniki chemiczne

Nr EINECS ¹	Nr CAS ²	Nazwa czynnika	Limit stężenia do zwolnienia
202-080-4	91-59-8	2-naftył—i jego sole	0,1% w/w
202-177-1	92-67-1	4 aminodifenyl i jego sole	0,1% w/w
202-199-1	92-87-5	benzydyna i jej sole	0,1% w/w

202-204-7	92-93-3	4-nitrodifenyl	0,1% w/w
¹ EINECS: Europejski Spis Istniejących Komercyjnych Substancji Chemicznych.			
² CAS: Służba Analiz Chemicznych.			

b) **Działalność zawodowa**

Brak